

Määräyksen nimi	Lentokoneille tarkoitettujen maa-alueilla sijaitsevien valvomattomien lentopaikkojen rakentaminen, pitäminen, palvelut ja varustus (AGA M1-1)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/267547/03.04.00.00/2021
Määräyksen tausta ja tavoitteet	Määräys OPS M1-6, Mittarilentotoiminta ilman lennonjohto- tai AFIS-palvelua, mahdollistaa mittarilähestymiset myös valvomattomille lentopaikoille. Käytännössä mittarilentomenetelmien käyttöönotto valvomattomilla lentopaikoilla kuitenkin edellyttää kyseisen lentopaikan pitoluvan muuttamista siten, että lentopaikka hyväksytään käytettäväksi mittarilentotoimintaan. Nykyisessä määräyksessä AGA M1-1 ei ole tätä koskevia vaatimuksia, joten määräykseen on tarpeen lisätä tarvittavat hyväksyntävaatimukset. Tässä tarkoitettut lentopaikat eivät kuulu EU-sääntelyn soveltamisalaan, koska niillä ei ole mittarikiitotietä (EASA-asetus 2018/1139, 2 artiklan 1 e alakohta). Valvomattomien lentopaikkojen mittarilentotoiminnan ja mittarilähestymismenetelmien estesuojauksen huomioimista määräyksessä AGA M1-1 esitetään myös matalalentoverkostotyöryhmän väliraportissa (https://valtioneuvosto.fi/-/matalalentoverkostoakoskeva-selvitys-kaynnissa-valiraportti-lausunnoille). Lisäksi raportissa esitetään, että määräyksessä tulisi selkeyttää vastuuta estetietojen ajantasaisuudesta sekä sitä, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä, jos estetiedot puuttuvat tai ovat vanhentuneita. Määräykseen on tarkoitus tehdä esitetyt muutokset, siltä osin kuin asiaa ei ole jo nykyisessä määräyksessä huomioitu. Määräysmuutoksessa on tarkoitus velvoittaa myös valvomattomien lentopaikkojen pitäjiä laatimaan pelastussuunnitelma, jossa huomioidaan lentopaikan toimintaan liittyvät riskit ja toimenpiteet niihin varautumiseksi. Samalla tarkistetaan muutoinkin määräyksen ajantasaisuus ja tehdään muita tarkennuksia ja selvennyksiä tarpeen mukaan.
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	Ilmailulaki (864/2014) 81 § ICAO Annex 14 Aerodromes, Volume I, Aerodrome Design and Operations. Eighth Edition, July 2018
Hallitusohjelman ja Traficomin strategisten päämäärien huomioiminen	Liikenneverkot, liikenneturvallisuuden parantaminen; toimivat ja turvalliset yhteydet.
Määräyksen vaikutukset	Ilmailulain 84 §:n mukaan lentopaikan pitoluvassa määrätään, minkälaiseen liikenteeseen tai muuhun ilmailuun lentopaikkaa saa käyttää. Näin ollen valvomattoman lentopaikan käyttö mittarilentotoimintaan edellyttää pitoluvan muutosta. Muutoksen hakemisesta aiheutuu lentopaikan pitäjille kustannuksia ja hallinnollista työtä, mikä kuitenkin seuraa jo

	suoraan lainsäädännön vaatimuksesta. Tällä hetkellä Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (472/2020) mukaan lentopaikan pitoluvasta peritään 1020 euron maksu, samoin kuin luvan muutoksesta. Virasto saisi hakemusmaksuista vastaavasti tuloja. Virastolle hyväksyntähakemusten käsittelystä aiheutuu työtä, josta kuitenkin katsotaan voitavan huolehtia nykyisin resurssein. Traficomien arvion mukaan pitoluvan muutoshakemuksia mittarilentotoimintaa varten voisi olla ensi vaiheessa odotettavissa 5 - 10 kappaletta. Määräysmuutoksessa asetettavat vaatimukset lentopaikan hyväksymiselle mittarilentotoimintaan edistäisivät turvallisuutta siten, että lentopaikan hallintojärjestelmässä tulisi määriteltäväksi asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt mittarilentotoimintaa varten. Lentopaikan pelastussuunnitelman laadinta edellyttää lentopaikan pitäjältä jonkin verran hallinnollista työtä. Jo nykyisen määräyksen kohdan 2.3 mukaan lentopaikan pitolupahakemukseen on liitettävä selvitys siitä, miten palo- ja pelastuspalvelu lentopaikalla järjestetään, joten määräysmuutos vain tarkentaisi vaatimusta riskien ja niihin varautumisen osalta. Vaadittava lisätyö ei ole merkittävää. Muutos edistäisi lentopaikan toiminnan turvallisuutta, kun riskit ja niiden lieventämiskeinot tulisivat etukäteen arvioiduiksi. Ennalta laaditun suunnitelman ansiosta mahdolliset pelastustoimet voitaisiin käynnistää ja toteuttaa mahdollisimman nopeasti ja sujuvasti. Määräysmuutos korostaisi lentopaikan pitäjän vastuuta lentopaikan estetioiden ajantasaisuudesta. Tehtävä ei kuitenkaan ole uusi, sillä jo nykyisen määräyksen mukaan (kohta 4.1) lentopaikan pitäjän on riittävällä tarkastus- ja huoltotoiminnalla huolehdittava siitä, että mm. lentopaikan esterajoituspinnot ovat asianmukaisessa kunnossa. Kohtien 2.2 ja 2.3 mukaan lentopaikan rakentamis- ja tarvittaessa pitolupahakemukseen on liitettävä selvitys lentopaikan lähestymis-, nousu- ja siirtymäpintojen esteettömyydestä sekä horisontaalipinnan lentoesteistä. Jo nykyisen määräyksen mukaan lentopaikan pitäjän on huolehdittava, että ilmailutiedotusjärjestelmän kautta saatavat tiedot lentopaikan perustiedoista ja käytettävyydestä ovat oikein ja ajantasaiset (kohta 2.6). Lentopaikan käyttäminen mittarilentotoimintaan lisää lentoestetioiden ajantasaisuuden ja esterajoituspinnoista huolehtimisen merkitystä. Määräysmuutoksella ei ole vaikutusta ympäristöön, esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen tai tasa-arvoon.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Määräysmuutoksen vaikutuksia voidaan seurata tavanomaisen lentopaikkojen valvonnan yhteydessä.

Määräyksen alustava aikataulu	Määräyksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2021 loppuun mennessä.
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	-
Sidosryhmien kuuleminen	Määräysslouonnoksesta järjestetään noin viiden viikon pituinen lausuntokierros, jonka aikana sidosryhmät voivat esittää kommentteja ehdotetuista muutoksista.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräyshankepääätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta tiedotetaan Traficomin verkkosivuilla sekä sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille. Lisäksi tietoa annetaan kohdennetusti lentopaikkojen pitäjille. Valmis määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomin verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	tiiminvetäjä Pasi Takala, pasi.takala(at)traficom.fi, puh. 029 534 6121 ylitarkastaja Veli-Matti Säaskilahti, veli-matti.saaskilahti(at)traficom.fi, puh. 029 534 6064 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, puh. 029 534 6039
Päiväys	9.6.2021
Määräyshankepääätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Jari Nurmi päällikkö, lentopaikat ja turva-asiat